

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltelek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenként egyszer: vasnap.

Nyiltelek jutányosan számítatnak.

Nyiltelek jutányosan számítatnak.

Nyiltelek jutányosan számítatnak.

Felolvasó szerkesztő:
ZRINYI KAROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JOZSEF.

Kiadó és lapkiadó:
STRAUSZ SANDOR.

A csáktornyai plébánia ügye.

Ismeretes olvasóink előtt, a mozgalom, mely már régóta felszínre volt, de aktuálisabb formát csak a városi képviselőtestületnek egyik tavaszi gyűlésén öltött, amikor a képviselőtestület egyhangulag hozott határozata alapján memorandumot intézett Gróf Festetics Jenőhöz, mint a csáktornyai plébánia kezgúrához, hogy a régi szentmihályi plébániát Csáktornya restituálja, illetőleg Csáktornya egy új templomot építessen, melynek felkésze a csáktornyai fáról adminisztrálni fogja.

Festetics Jenő gróf m. hó 14-én kelt következő levelet intézte Csáktornya közönségéhez:

„A régi szentmihályi templomnak Csáktornya leendő restituálása céljából Csáktornya nagyközség képviselőtestületének nevében Petrics Ignác városbíró és Dénes Béla jegyző urak által aláírt kérvényt megkaptam s örömmel vettem tudomásul annak hazafias érzéstől áthatott tartalmát.

Örülök, hogy Csáktornya magyar közönsége ilyen mélyrehatóan foglalkozik vallásos és hazafias kérdésekkel; nemcsak és szépek tartom a célt, amelyet megvalósítani szándékoznak.

Nemzet szerint azonban a most működő szerzetesrend magatartása hazafias aggodalmakra okot nem ad s remélem, hogy az ezeket esetleg felváltó új rend sem fog adni.

Az ősz poézise.

Ira: Kozma Imre.

Az elmulás méla langyos hangulata futja át egész valómra.

Van valami fenséges a természet csendes haldoklásában. Önkéntelenül is Napoleon halála fut eszembe. Minél inkább halad az idő, a halál akó színe annál inkább telep mindent. Ott van a falevelek sárga színében, ott terpeszkedik a levegő rétegeiben. A nap sugarai sokkal bágyadtabb erővel furakodnak át ruháinkon, fűzes színű fakórá változott. Megváltozott már az ég színe is. Eltűnt az a szép azúr szín az ég sátoráról, helyét valami megnevezhetetlen fakószürke szín váltotta fel. Nem kergetődnék már az égen azok a kedves bányalépek, melyek oly kedélyes látványt nyújtottak. Fakó, ólomszínű felhők terpeszkednek, hogy álmos hangulatukat rányomják lelkünkre. — i Tudja Isten, egy ési vasárnap délután hangulata máskor nem érhető.

A természet avart úgy tekintem, mint a haldokló nízegő megtestesült könnyeit, melyeket a reménytelen életvágy fakaszt. Imádom a természetet. Tág tudóvel, nyílt szívvel, szép gondolatokkal szokatlan andalogni a természet ölen. De így őszel, bizonyos borzongással indulok utamra. Lábam alatt ritmikusan zörög az avar.

Zörgése úgy hat rám, mint ahogy a keserves zokogás nyílik be a szívbe. A száraz levelek éles sivítása eszembe juttatja az elmuló élet minden letűnt szépségét, minden hiábavalóságát.

Miért élünk, ha halál a sorsunk? Miért küzdünk, ha mindent itt kell hagynunk? Utam önkéntelenül a temető felé veszem. Elgondolódva

Ha mégis egy idő bekövetkeznék — amit egyébként valószínűnek nem tartok —, hogy Csáktornya és a plébániához tartozó községek lakossága között eddig fennállott viszonyban oly változás történne, amely az eddigi összhangot megbontaná s ennél fogva a kérdés aktualissá válnék, úgy kétségtelen, hogy meg fognak történni azok az intézkedések, amelyek a káros és veszélyes viszonyok megszüntetésére szükségesek lesznek.

Azon reményben, hogy a fent említett intézkedésekre egyáltalában soha nem lesz ok, maradtam Csáktornya nagyközség képviselőtestületének Zalaúváron, 1911. okt. 14-én tisztelettel gróf Festetics Jenő sk. *

Gróf úr tehát döntött. Döntött pedig azzal a megindoklással, hogy a mostani szerzetes hazafias s hogy előre láthatólag a jövőben sem lesz ok arra, hogy a plébánia adminisztrációját el kelljen a szerzetesektől venni.

Igy tehát minden a régiben marad s nem kapunk új plébániát.

Egyet azonban leszögeztük az átiratból. Azt t. i. hogyha a szükség esete fennforog, meg is fognak történni az intézkedések. S ha a gróf úr patronusi jogainak gyakorlását érti ezalatt, belenyugsunk a döntésbe.

Az állapottal jelenleg mi is meg vagyunk elégedve. Mi is csak a jövőre való tekintetből sürgettük a megoldást.

Várjuk be tehát az állapotok rosszabbra való fordulását.

nézek szét a csendes sírok között. Már oly sokszor vágytam az abszolút csendre, a teljes nyugalom után. Vajon mit érezek itt, a halottak birodalmában, éjfélkor, a kísértetek óráján? ... Szemem úgy kálváriaképpen akad meg. Jézus eszik a keresztet.

Mit keres az istenember véres verejtéke itt? — hol nincs fájam, nincs megadóztatás, csak megdicsőülés.

Egy szomorúfűszerrel hajjal a kép fölül. Az aranyszál esőverte kereten pajzán játékot űz az ősi napsugár. A kép előtt érzélgősen bólogat az ősi rózsák. Erős átható illata megüti orromat. Igen, hisz a kálváriakép csakis idevaló és nem másóra.

Krisztus meghalt, hogy feltámadjon. Lehull a fá levele, hogy a földben kémiai alkotó részre bomolva, újra visszakerüljön a fába és levél legyen.

Meghal az ember hogy feltámadjon. Hogy tovább éljen eszmében, megmaradt alkotásaiban, utódjaiban.

Hogy lelke a másvilágon tovább éljen. E gondolatnak gyönyörű hirdetője az a kálváriakép ott a temető utczáján.

Tehát nincs halál, mely örökre véget vetne mindennek. A feltámadásban van a folytatás. Elhervadnak ezek az ősi rózsák, hogy tavasszal újra kihajtsanak.

Tehát nem haldokol a természet most, hanem nyugodni tér. Hisz nyugodni mindenki leveti unyáját. A természet is leveszi ezt a szépséges fényes ruházatát, hogy pihenő idején gyönyörű hólepeltakaró alá bujhassék.

Hiszen az emberek ágyneműje is fehér. Nyug-

Az intézkedés akkor sem lesz késő. Adja Isten hogy ne legyen rá szükség!

A főispán székfoglalója.

Az installáció alkalmával elmondott székfoglalót érdekességénél fogva bő kivonatban a következőkben közöljük:

„Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! A főispán működési körét három irányban csoportosítom.

A főispán a kormány előterjesztésére a király által kinevezett állami alkalmazott, ki a vármegyék, városok és községek működését, úgy az önkormányzat, mint a rájuk ruházott állami közigazgatási feladatok törvényeszerű teljesítésében ellenőrizi. A főispáni átlásnak ez a fontos ellenőrzési és felelősségi jog adja meg a létjogosultságot. Olyan állam-szervezetben, amely az önkormányzati alakulatokon épült fel s amelyben az államhatalom az önkormányzati szervezetekre fontos feladatokat ruházott, nagy érdekek fűződnek ahhoz, hogy a végrehajtó hatalom szervei a kormány és az önkormányzati testületek között az összhangzatos működés meglegyen. Mert az állam telibonthatlanul egységes nemzeti állam, ennek a szent egységnek legfőbb őre a végrehajtó hatalom legmagasabb szerve, de viszont a végrehajtó hatalom osztályosa az önkormányzati szervek működésük minden parányi részletében ezt az egységet kötelesek szolgáltatni. Világos tehát, kell egy szerv, mely közvetlen kapcsolatot létesítsen a kormány és az önkormányzati

vás után újra felveszi a természet azt a pompás öltözéket, mely nekem oly mélyen a szívembe furdott diadalmas forró tobzódásaival.

Igen, a természet nem hal meg, csak ruhát vált. És nekem egy ily éjfélkor mégis úgy borzong a hátam.

Vajon megérem-e újra a természet ébredését? Hiszen oly szép volt eddig élni.

Lehullott a természetnek minden éke, mik engem gyönyörködtettek, mik összeforrtak a szívemmel.

Vajon lesz-e ezek nélkül is oly szép az élet? Vajon a jövő májusban lesz-e oly szép a gyönyörű virág, lesz-e oly illatos az ibolya? Ki tudja?

Látom a lombjavesztett fákat, fonnyadó virágokat s lábam alatt zizegve sir az avar. Hideg szél sít a sirdombokon végig.

Szemem a messze távolban keres valami úde, meleg képet; de hiába.

Testem-lelkem megborzong; vajon mi lesz a halál után?

Van valami édes megható zenéje az ősznek. Bánatos dallama átrezeg a természetben. Ott hullámzik a nap sugaraiiban, a szellő fuvallmában, a száraz gallyak érintkezésében. A falevelek lullásában.

És ez a melábus dallam átjárja a lelkemet és én átveszem azt a nótát és dalolom tovább.

Lelkemből édes-bús melódiák fakadnak fel. Meséik elmult boldogságról, elkacagott jókedvről, többé vissza nem jövő boldogságról...

Elhervadt az ibolya, vele elszállt édes mámorító illata is. Elmult a május, vele elmult az ifjú szerelmek boldogsága is.

Mily édes ezekre visszagondolni!

CERES-DÍJ-KIÍRÁS

693 1-1

K 30.000.-

Közkívánatra a végső határnap a pályázatok beküldésére vonatkozólag december hó 1-éig meghosszabbított!

Természetesen jogában áll mindazon igentisztelt vevőknek, aki már egyszer pályázatát beterveztette, a meghosszabbított határidőig újabb szalagokat beküldeni, amelynek minden 3 darabjért egy újabb sorsjegyszámot kap.

Eladó idei terméséből, 1000 hectoliter

fajbor.

Pincéimben megízlelhetők.

Páslek I. Lajos

nagytermelő Zalaegerszeg.



!! Bútorvásárlók figyelmébe !!

Ha jó, olcsó bútort akar vásárolni forduljon bizalommal

HIRSCHL ÁRMIN

kárpitos és diszítő butorraktaraba

Varaždin, Sétány-útca 2.

a hol a legolcsóbb árban szép és jó háló-, ebédlő- és szalonberendezéseket kaphat. Ugyanott mindenféle divan a legolcsóbbtól a legfinomabbig jutányos árban :: kapható - javítások is elfogadtnak. ::

Butorraktárom szives megtekintését kérem!
Vásárlási kényszer kizárva!

Csak Animo pezsgőt igyunk.



Kellemes üdítő ital!
Hazai gyártmány!

KÖHÖGÉS

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a RETHY-féle pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kérjünk, mivel sokhaszontalan utánzata van

1 doboz ára 60 fillér! :: Mindenütt kapható!
Csak RETHY-félét fogadjunk el!

Vételre kerestetik

nagyobb mennyiségű

Bányafa (Grubenholtz)

jegyenye, luc vagy erdei fenyő (Tanne, Fichte Föhre) 15—24 cm. vastagságban 8 méter hosszúságig, továbbá

Gyertyánfa (Weissbuche)

1 méter hosszú 48-25 cm-131 kezdődő vastagságban.

Árúlatok: (ab feladóállomás waggójába)

S. M. Rübner Holzgrosshandlung

Wien, II 2. Kaiser Josefstrasse 39.

(Német nyelvű levelezés kérétek.)

Házeladás.

Szoecies Mihály és nejeének csáktornyai háza

1911. november hó 23-án

10g bírói árverésen eladatulni. — Az árverés a helybeli kir. járáshíróság telekkönyvi irodájában tartatik meg és pontosan délelőtt 9 órakor kezdődik. — Az épületek egy része 2. másik része pedig még 7 éven át adómentes.

Bővebb tájékoztatást nyújt az árverési hirdetésny és

Dr. Hidvégi Miksa

ügyvéd.

Csáktornya, 1911. november 19.

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyitlittér pótlóára 50 fillér.

MURAKÖZ

Felölte szerkesztő:
ZRINYI KAROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JOZSEF.

Kiadó és lapkiadó:
STRAUSZ SANDOR.

A csáktornyai plébánia ügye.

Ismeretes tolvásoknál előtt, a mozgalom, mely már régóta felszínen volt, de aktuálisabb formát csak a városi képviselőtestületnek egyik tavaszi gyűlésen öltött, amikor, a képviselőtestület egyhangúlag hozott határozata alapján memorandumot intézett Gróf Festetics Jenőhöz, mint a csáktornyai plébánia kegyúrához, hogy a régi szentmihályi plébániát Csáktornya restituálja, illetőleg Csáktornyan egy új templomot építtessen, melynek belkésze a csáktornyai lárát adminisztrálni fogja.

Festetics Jenő gróf m. hó 14-én kelt következő levelet intézte Csáktornya közönségéhez:

»A régi szentmihályi templomnak Csáktornyan leendő restituálása céljából Csáktornya nagyközség képviselőtestületének nevében Petrics Ignác városbíró és Dénes Béla jegyző urak által aláírt kérvényt megkaptam s örömmel veltem tudomásul annak hazafias érzéstől áthatott tartalmát.

Órülök, hogy Csáktornya magyar közönsége ilyen mélyrehatóan foglalkozik vallásos és hazafias kérdésekkel; nemcsak és szépek tartom a célt, amelyet megvalósítani szándékoznak.

Nézetem szerint azonban a most működő szerzetesrend magatartása hazafias aggodalmakra okol nem ad s reméllem, hogy az ezeket esetleg felváltó új rend sem fog adni.

Ha mégis egy idő bekövetkeznék — amit egyébként valószínűnek nem tartok —, hogy Csáktornya és a plébániához tartozó községek lakossága között eddig fennállott viszonyban oly változás történék, amely az eddigi összhangot megbontaná s ennél fogva a kérdés aktualitása válnék, úgy kétségtelen, hogy meg fognak történni azok az intézkedések, amelyet a káros és veszélyes viszonyok megszüntetésére szükségesek lesznek.

Azon reményben, hogy a fent említett intézkedésekre egyáltalában soha nem lesz ok, maradtam Csáktornya nagyközség képviselőtestületének Zilauváron, 1911. okt. 14-én tisztelettel gróf Festetics Jenő sk. »

Gróf úr tehát döntött. Döntött pedig azzal a megindoklással, hogy a mostani szerzetes hazafias s hogy előre áthatólag a jövőben sem lesz ok arra, hogy a plébánia adminisztrációját el kelljen a szerzetesektől venni.

Igy tehát minden a régiben marad s nem kapunk új plébániát.

Egyet azonban leszögeznék az átiratból. Azt, t. i. hogyha a szükség esete fennforog, meg is fognak történni az intézkedések. S ha a gróf úr patronusi jogainak gyakorlását érti ezafélt, belenyugozunk a döntésbe.

Az állapottal jelenleg mi is meg vagyunk elégedve. Mi is csak a jövőre való tekintetből sürgettük a megoldást.

Várjuk be tehát az állapotok rosszabbra való fordulását.

Az intézkedés akkor sem lesz késő. Adja Isten hogy ne legyen rá szükség!

A főispán székfoglalója.

Az installáció alkalmával elmondott székfoglalót érdekességénél fogva bő kivonatban a következőkben közöljük:

«Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! A főispán működési körét három irányban csoportosítom.

A főispán a kormány előterjesztésére a király által kinevezett állami alkalmazott, ki a vármegyék, városok és községek működését, ugy az önkormányzat, mint a rájuk ruházott állami közigazgatási feladatok törvényeszerű teljesítésében ellenőrizi. A főispáni átlásnak ez a fontos ellenőrzési és felügyeleti jog adja meg a létjogosultságot. Olyan állami szervezetben, amely az önkormányzati alakulatokon épült fel s amelyben az államhatalom az önkormányzati szervezetekre fontos feladatokat ruházott, vagy érdekek fűződnek ahhoz, hogy a végrehajtó hatalom szervei a kormány és az önkormányzati testületek között az összhangzatos működés meglegyen. Mert az állam felbonthatatlanul egységes nemzeti állam, ennek a szent egységnek legfőbb őre a végrehajtó hatalom legmagasabb szerve, de viszont a végrehajtó hatalom osztályosai az önkormányzati szervek működésük minden parányi részletében ezt az egységet kötelesek szolgálni. Világos tehát, kell egy szerv, mely közvetlen kapcsolatot létesítsen a kormány és az önkormányzati

Az ősz poezise.

Ira: Kozma Imre.

Az elmulás méla langyos hangulata futja át egész valómát.

Van valami fenséges a természet csendes haldoklásában. Önkénytelenül is Napoleon halála fut eszembe. Minél inkább halad az idő, a halál akó színe annál inkább lelepi mindent. Ott van a falevelek sárga színében, ott terpszkedik a levegő rétegeiben. A nap sugarai sokkal bágyadtabb erővel furakodnak át ruháinkon, ifves színük fakóra változott. Megváltozott már az ég színe is. Eltűnt az a szép azürszín az ég sátorától, helyét valami megnevezhetetlen faközürke szín váltotta fel. Nem kergetődnék már az égen, azok a kedves bárányfelhők, melyek oly kedélyes látványt nyújtottak. Fakó, gömszürke felhők terpszkednek, hogy álmos hangulatokat rányomják lelkünkre. — i Tudja Isten, egy őszi vasárnap délután hangulata máskor nem érchezhető.

A zizegő avart úgy tekintem, mint a haldokló természet megtestesült könyveit, melyeket a reménytelen életvágy fakaszt. Imádom a természetet. Tág tudóval, nyílt szívvel, szép gondolatokkal szoktam andalogni a természet ölen. De így ősszel, bizonyos borzongással indulok utamra. Lábam alatt ritmikusán zörög az avar.

Zörgése úgy hat rám, mint ahogy a keserves zokogás nyílik be a szívbe. A száraz levelek éles sivilása eszembe juttatja az elmuló élet minden létűn szépségét, minden hiábavalóságát.

Miért élünk, ha halál a sorsunk? Miért küzdünk, ha mindent itt kell hagynunk? Utam önkénytelenül a temető felé veszem. Elgondolodva

nézek szét a csendes sírok között. Már oly sokszor vágytam az abszolút csendre, a teljes nyugalom után. Vajjon mit érezek itt, a halottak birodalmában, éjjelkor, a kísértetek óráján? . . . Szemem egy kálváriaképen akad meg. Jézus elesik a keresztetl.

Mit keres az istenember véres verejtéke itt? — hol nincs fájelet, nincs megadóztatás, csak megdicsőülés.

Egy szomorúfűz szeretettel hajol a kép fölé. Az aranyozott esőverte kereten pajzán játékok úz az őszi napsugár. A kép előtt érzékelően bólogat az őszi róza. Erős átható illata megüti orromat. Igen, hisz a kálváriakép csakis idevaló és nem más-ova.

Krisztus meghalt, hogy feltámadjon. Lehull a fá levele, hogy a földben kémiai alkotó részre bomolva, újra visszakerüljön a fába és levél legyen.

Meghal az ember hogy feltámadjon. Hogy tovább éljen eszméiben, megmaradt alkotásában, utódjaiban.

Hogy telke a másvilágon tovább éljen. E gondolatnak gyönyörű hirdetője az a kálváriakép ott a temető utszélén.

Tehát nincs halál, mely örökre véget vetne mindennek. A feltámadásban van a folytatás. Elhervadnak ezek az őszi rózsák, hogy tavasszal újra kihajtsanak.

Tehát nem haldokol a természet most, hanem nyugodni tér. Hisz nyugovóra mindenki leveti unyáját. A természet is leveszi ezt a szépséges fényes ruházatát, hogy pihenő idején gyönyörű hólepeltakaró alá bujhassék.

Hiszen az emberek ágyneműje is fehér. Nyug-

vás után újra felveszi a természet azt a pompás öltözéket, mely nekem oly mélyen a szívembe furdott diadalmas forró tobzódásaival.

Igen, a természet nem hal meg, csak ruhát vált. És nekem egy ily éjjelkor mégis úgy borzong a hátam.

Vajjon megérem-e újra a természet ébredését? Hiszen oly szép volt eddig élni.

Lehullott a természetnek minden éke, mik engem gyönyörködöttetek, mik öszeforrtak a szívemmel.

Vajjon lesz-e ezek nélkül is oly szép az élet? Vajjon a jövő májusban lesz-e oly szép a gyöngyvirág, lesz-e oly illatos az ibolya? Ki tudja?

Látom a lombjavesztett fákat, fonyadó virágokat s lábam alatt zizegve sír az avar. Hideg szél sivit a sirdombokon végig.

Szemem a messze távolban keres valami úde, melet képet; de hiába.

Testem-lelkem megborzong; vajjon mi lesz a halál után?

Van valami édes megható zenéje az ősznek. Bánatos dallama átrezeg a természetben. Ott hullázik a nap sugaraiiban, a szellő fuvalmában, a száraz gallyak érintkezésében. A falevelek hullásában.

És ez a melabús dallam átjárja a lelkemet és én átveszem azt a nótát és dalolom tovább. Lelkemből édes-bús melódiák fakadnak fel. Mesélek elmult boldogságról, elkacogott jókedvről, többé vissza nem jövő boldogságról . . .

Elhervadt az ibolya, vele elszállt édes mámorító illata is. Elmult a május, vele elmult az ifjú szerelmesek boldogsága is.

Mily édes ezeket visszagondolni!

szervek között. Ilyen szempölből fogom felhivatásomat kifejtendő működésemmek, minden cselekedetemnek, teltemnek és szavamnak alapja és rugója az egységes magyar nemzeti állam érdeke. Más szóval: a sokat szenvedett, őseink óriási véráldozatával fentartott magyar hazát szolgálni, szolgálni híven, becsületesen, minden tölem telhető erővel, ez a kötelességem.

Kötelességem teljesíthetőségének elősegítése céljából csak egy eszköz ismerek és használók és ezen eszköz: a törvény. A törvénykönyv a talizmánom, mely megóv minden veszélytől; a törvény gyöverem, mellyel visszaveretek minden igazságtalan, még oly erős lámadást is; de viszont a törvény irányítóm, mely biztosan vezet és eltervezhetetlenül megmutatja a közjó érdekében kifejtendő munkálkodásom egyedüli helyes útját. De épen úgy megkívánom, hogy az ellenőrzésemre bízott hatóságok ugyanezt tegyék. Nem habozom már ez alkalommal kijelenteni, hogy ott, ahol mást tapasztalok, a megengedett legnagyobb szigorú alkalmazom, irgalmat e tekintetben nem ismerek, mert nekünk magyaroknak egyetlen fegyverünk a törvény és szilárd a meggyőződés, hogy az erős magyar nemzeti állam kiépülésének első feltétele, hogy államéletünkben szigorúan törvényes, tehát erős, megingathatlan kormányzatot és igazgatást teremtsünk meg. A törvények szigorú alkalmazásának és a törvényes jogrend csorbítottatlan biztosításának keretében elsőrendű kötelességemnek ismerem, hogy a közszabadságok szentségét, soha még parányi sérelem se érje. Nekünk magyaroknak, akiknek ősei, rettenetlen hősként halálnak halálával haltak meg a szabadságért, tisztelesen kötelességünk, hogy mint évszázados harcok és óriási áldozatok árán megszerzett kincs felett úgy őrködjünk szabadságunk minden legkisebb, látszólag talán jelentéktelen része fölött is, mert a szabadságból egy szemernyit sem engedhetünk, hiszen még nagy utat kell megtennünk előre, ne menjünk tehát hátra.

Nem ismerek vallásfelekezeti, sem osztálybeli különbséget. Hasonlóan gondolkodom az osztálybeli különbségekről is. A törvény előtt mindenki egyforma, ez az elv érvényesül a szabad Magyarországnak alkotmányában. A teljes jogegyenlőség ideáisan érvényesül úgy a büntető, mint a polgári törvénykezésünkben. Semmivel sem szabad elmaradnia e tekintetben a közigazgatási eljárásnak. Úr és paraszt, gazdag és szegény, rangban és alacsony társadalmi osztályhoz tartozó ügyét egyforma buzgalommal, egyforma igazsággal és egyforma ügyszeretettel kell intézni. Így fogok én eljárni és így járjon el minden hatóság. De nem ismerek nemzetiségi különbséget sem, mert a hazának minden polgára, legyen az magyar, vagy valamely nemzetiséghez tartozó, teljesen egyenlő. Viszont azonban a nemzetiség-ektől a magyar hazához való feltétlen hűséget és ragaszkodást kell megkövetelnünk. Minden ellentétes irányzat, törekvés és cselekedet bennem kérlelhetlen ostromozóra talál. A feltétlen törvényesség, a közszabadság és az egyenlőség megóvása, ezek azok az általános irányelvek, melyeket mindeukor követni fogok. Ellenőrzési és felügyeleti jogomat szigorú igazságossággal kívánom gyakorolni.

(Folytatása köv.)

Városi közgyűlés.

Csáktornya város képviselőtestülete f. hó 23-án délután közgyűlést tartott Sáfrán Károly h. bíró elnökletével. Az előterjesz-

tések során a képviselőtestület tudomásul veszi gróf Festetics Jenőnek a létesítendő plebániára vonatkozó telerelát. — Sárközy Antal zenész, Teréz és Ilona gyermekeinek illetőségét nem ismeri el, mert a gyermekek atyjuk illetőségét követik s Sárközy jelenleg Szekszárdon lakik. — Schein János váltóór illetőségét is megtagadja a képviselőtestület, mert Schein a 70-es években Csáktornyan lakott ugyan, de sem a községi terhek viseléséhez nem járult, sem a község köztelékébe magát nem vétele fel. — A pénztárvizsgáló bizottságba az 1912-ik évre Benedikt Edét, dr. Kovács Lipótot s Fejér Jenőt; a számvizsgáló bizottságba Graner Miksát, id. Premecz Miklóst, Heinrich Miksát, Fejér Jenőt, Strausz Sándort, Strahia Károlyt és Mózes Bernátot választotta be a képviselőtestület. — A közúttakra felügyelnek a leendő városbíró és helyettes bíró. — A tiztoltó-laktanya melletti istálló jövő évben a város kibővítési s megfélemleni átalakítja, hogy a lovak a jövő évben télen is a sztrár mellett állandóan készenlétben legyenek. Az idej télen villanycsengővel kötik össze a sztrárt a városi istállóval, hogy tűz eseteiben a lovak azonnal használhatók legyenek. — Holzmann György városi szegénynek havi 9 K segélyt szavaztatik meg. — Glavács József legifalvi illetőségű asztalos, aki az újpesti faipari szakiskolában tanfolyamot végzett, a Csáktornyan való letelepedésre a települési engedélyt megkapta. — Bejelentik, hogy a Rákóczi-utca csatornázását a törvényhatóság jóváhagyta; továbbá, hogy a laktanyánál kert vasúti sorompót a járási főszolgabíró is már megelőzőleg megsürgette. A képviselőtestület a sorompóval lámpást is kér az átjáróhoz. — A jeget a város részére a jövő télen is Strahia testvérek szállítják. — Az utcaszabályozási térképre vonatkozó főszolgabírói jóváhagyást nagyrészen tudomásul veszi a képviselőtestület; a Rákóczi-utca nyíló új utca irányára vonatkozólag azonban, felebbeszéssel joggal, a képviselőtestület bizottságot küld ki, mert a képviselőtestület egy része, a város rendezése szempontjából, megfelelőbbnek találná, ha az új utca a Jókai-utcával egyirányban torkolna be a Rákóczi utcába, melynek folytatásaképe a Vásártéren át a Kisfaludi-utcával kapcsolatosan egy körülszerű utvonál alakulna ki. A képviselőtestület állást foglal továbbá a törölt utca mellett is, mely a Hász-féle háznál a Rákóczi-utcából az Erzsébet-tér irányában a patakon át tervezetelt, de műszaki vélemény alapján a szabályozási tervzetből töröltelt

A belügyminiszter a budai Gyermekszanatóriumért.

A Gyermekszanatórium egész országos akciójának az élén Hohenberg Zsófia hercegnő és gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter állanak. Az ő nevük nem kizárólag disz az egyesület homlokán, hanem oly nagy erkölcsi tökéje a mozgalomnak, amelyből láplálkozik az Egyesület egésze életerejére. Gróf Zichy János miniszteri állásának nagy terhei mellett személyesen vezet az immár hatalmassá megnőtt gyermekszanatórium mozgalmat is és első sorban neki, s a munkában érdemes és tiszteletreméltó társainak, Bezerédi Viktor belügyi államtitkár, ügyvezető elnöknek, Bosnyák Zoltán, Náray Szabó Sándor és Ruffly Pálnak köszönhető, hogy a Balatonalmádi Zsófia Gyermekszanatórium is tervezet alatt áll, azon program alapján, amelyet Bókay János egyetemi tanár, a magyar gyermekvédelem

faradhatatlan harcosa állapított meg. Hadduska Emil a Magyar Földhiteletintézet igazgatója példátadóan buzgólkodik dr. Fodor Oszkár központi igazgatóval egyetemben azon anyagi eszközök előteremtésén, amelyek a nagyarányú építkezés megkezdéséhez szükségesek. Bárczy István polgármester közölte gróf Zichy János miniszterrel, hogy a főváros Tanácsa a részletes építési program ismerete során kíván dönteni a központi Gyermekszanatórium segélyezésének mérvéről, elvileg azonban máris biztosította a polgármester a fővárosi közönségnek legmesszebbmenő támogatását. Az ország társadalmi s bizonyára sietni fog annak a mozgalomnak, mely az emberanyagot védi ebben a sok külső és belső ellenségtől tépelt országban, legujabb alkotását a Gyermekszanatóriumot nagy jelentőségéhez képest felkarolni.

Magá gróf Khuen-Hedervány Károly belügyminiszter is átérve a magyar társadalmi gyermekvédelem nagylátosságát, mellyel a külföld előtt is méltán elismert állami gyermekvédelem sikerét és eredményét szolgálja, a legnemesebb érdeklődéssel viseltetik minden olyan társadalmi mozgalom iránt, mely a modern magyar gyermekvédelem előbbrevitelét támogatni hivatott. Most a belügyminiszter megleghango körrendeletet bocsajtott ki, melyben az összes hatóságok és a nagyközönség figyelmébe ajánlja azt az áldásos munkásságot, melyet a Hohenberg Zsófia hercegnő legmagasabb védnöksége és a gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter kormányzata alatt álló Gyermekszanatórium Egyesület kifejt. — Ez a legnemesebb emberbaráti cél szolgálatában álló Egyesület — monda a miniszteri rendelet — a Balatonalmádiában épített Zsófia Gyermekszanatóriumában máris számos elhagyott, beteg gyermek ápolásáról gondoskodik, hogy pedig áldásos gyermekvédő munkálkodását a jelenleg szervezés alatt álló második intézetében, a székeslővőrosban — annak budai részén építendő gyermekszanatóriumában is minél eredményesebben folytathassa, s a melegen érző szívek minden részvételére méltó szegény, elhagyott, beteg gyermekek könnyeit felszáruva a jövő nemzedék megerősítését és gyarapítását, — úgy mint a multban már oly ritka szép eredménnyel tette — továbbra is hathatósan munkálhassa, a közigazgatási tisztviselőknek ezen magaslatos cél érdekében kifejtendő faradozására állandóan nagy sajtó helyezke. — De kéri a rendelet a nagy köönséget is, hogy a budai Gyermekszanatórium érdekében engedélyezett karácsonyi gyűjtés eredményes is legyen, hogy szegény és gazdag egyaránt nyissa meg szívét, amikor saját gyermekének karácsonyfáját díszíti és gondoskodik anyai, apai szívének boldogságára, saját kisedének örömeiről, gondoljon neki adományval arra a védetlen gyermekvilágra, amelynek megmentését a Gyermekszanatórium feladatának tűzte.

A gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter kormánya alatt álló Országos Gyermekszanatórium Egyesület központi irodája Budapest Dohány-utca 39 szám alatt van. A tagok kötelezettsége a következők: a) a rendes tag három évre 5 koronai évi tagdíjat fizet; b) pártolótag, ki egyszer-smindenkorra legalább 100 koronát ad; c) az alapító tag legalább 1000 korona alapítványt tesz és ezt legalább 5 év alatt befizeti; d) örök alapító az, aki legalább 5000 koronával járul az Egyesület céljaihoz és ez összeget legalább 5 év alatt befizeti; e) ágyalapító

tag az, aki 10.000 (tízezer) korona alapítványt tesz. Az ágyalapló jogosítva van abban a szajalóriumban, melynél ágyalaptványát tette, egy ágyat évenként díjtalanul az általa ajánlott beteg számára igénybe venni. — Az alapítványok gróf Zichy János kormányzó címére is Budapest Vas-utca 10. intézhetők.

— **Hirdetmény.** Az 1907. 5. t. cikk értelmében a közforgalomban használt összes mértékek a jövő év folyamán újrahitelesítendőek. Így az állandóan felállított hidmérlegek is (a helyszínén). Az újrahitelesítés az alább felsorolt időszakos mértékhitelítési központokban történik. Felhivatnak tehát az érdekeltek, hogy a községi előjárásoknál, az ott kapható nyomtatványokon a részvételre jelentkezzenek (a csáktornyai érdekeltek felek az I. sz. irodában a hivatalos órák alatt), mert a mértékhitelítők, első-orban azok mértékei fogják újrahitelesíteni, akik idejében jelentkeztek. A mulasztók esetleg kénytelenek lesznek mértékeiket hitelítési céljából valamely hitelítési hivatalos állandó székhelyére bevenni. A nyomtatvány adatai pontosan föltendők ki. A nyomtatványok dec. 31-ig nyújthatók be. Muraköz területén hitelítési hivatalok Alsódombor, Belica, Botornya, Csáktornya, Dekánfalva, Drávavásárhely, Kisszabadka, Kotor, Muracsány, Murakiráty, Muraszentmária, Muraszentmárton, Muraszerdahely, Perlak, Stridóvár községekben lesznek. — A ki nem jelölt községek azon csoportjához tartoznak, ahová az illető járásnak központokul kijelölt többi községei tartoznak.

K Ü L Ö N F E L É K.

Lapunk zártakor **Dr. Schwarz Albert** őszinte részvétellel értesítünk hogy Dr. Schwarz Albert, Csáktornya városi és Gróf Festetics Jenő uradalmi orvosa, hosszás szenvedés után f. hó 25-én d. u. 1/4-kor elhunyt. Igen nagy része volt városunk kulturális fejlesztésében, melyről lapunk jövő számában bővebben fogunk megemlékezni. Béke hamvaira!

— **Erzsébet napja.** Erzsébet királyné nevenapját hétfőn Csáktornyan az iskolákban kegyelettel ünnepelték meg. Az iskolákön zászlók hirdették, hogy a tanulóifjúság szívében erősen él az emlékezés Magyarországt nagyasszonya iránt. Az iskolákban mindenütt emlékünnepeket rendeztek. A róm. kath. templomban Erzsébet napjának emlékére ünnepélyes nagy mise volt, melyet Varga Wolfgang hittanár mondott. A mise végén a tanulóifjúság a himnuszát énekelte. Mise után a polgári iskolában a már mult számunkban leközölt műsor szerint folyt le az ünnepély. A tanítóképző-intézet ünnepélyén a nap jelentőségét Esküdt Mihály IV. éves növendék méltatta, szavaltak Pozsár József III. (Váradi: Erzsébet) és Bugledits Náudor II. éves növendék (Lampérth: A király álma). Az ifjúsági énekkar az ünnepély elején a Himnuszát, a végén a Szózatot énekelte.

— **Esküdtbíróági elnökök.** A pécsi ítélőtábla elnöke a nagykanizsai törvényszéknél szervezett esküdtbíróág elnökevé az 1912-ik évre Závodi Albin kuriai bíró, törvényszéki elnököt, helyettesévé pedig Kenedi Imre dr. törvényszéki bírót jelölte ki.

— **A Zalán-család gyászja.** Mult számunkban említett tettünk a gyásról, mely az alsódomborui köztisztviselnek örövendő Hirschler-Zalán családát sújtotta. A hírrel

kapcsolatosan szívészéhidést említtünk, mint a halál okát, mely Zalán Pál ifjú életét oly hírtelen kioltotta. Ez a közlésünk azonban téves volt, mert a veit fátvát alapján a család sem gondolhatott mást, mint azt, hogy Zalán Pál csakis szívészéhidés következtében hunyhaltot el ily hírtelen. Pedig szegény Zalán Pál nem természetes halállal mult ki, a vizsgálát megállapította a szörnyű valót, hogy a szerencsétlen fiatalembert a szó szoros értelmében úgy verték agyon. A boncoló orvosok 12 ütés helyét konstataáltak rajla: 3 ütés volt a koponyán, 1 volt az orrán, a többi pedig a testének különböző részén. A tragédia hátterében szerelmi feltékenységet, esetleg evel kapcsolatosan rablógyilkosságot gyanít a triesti rendőrség Zalán Pállal együtt lakott egy tiroli leány, aki kihallgatásakor azt vallotta, hogy Zalán reggel 6—7 óra között ment haza véres fejvel s panaszkodott neki, hogy elesett és elvesztette a pénztárcáját is. Ezután lefeküdt, majd erős fejfájásról panaszkodott s nemskóra reá vert hányt. Másfél óra múlva agonizált s mire az orvos ment, meghalt. Ez a vallomás azonban nem fedi az igazságot, mert hiszen lehetetlen elképzelni egy emberben akkora erő, hogyha koponyájára szét van ütve, orra betörve és teste is összeesve, hogy az képes legyen még haza menni s emeleti lakására fölmenni tudjon. A triesti rendőrség dolga, hogy ezen tragédia bűnös szereplőit kinyomozza. Ha el is veszi méltó büntetését a bűnös, azért ez nem vigasztalja meg azt a szegény szomorú anyát, aki csak pár évvel ezelőtt veszítette el szerető férjét s most meg kellett érnie sok reményekre jogosított fia ily tragikus halálát!

— **Aranylakodalom.** Rátka családi ünnepe volt f. hó 22-én Drávaotlárón Jambrovics Mihály ottani korcsmáros ünnepelte házasságának 50 éves évfordulóját nagy számú rokonság és a környékbeli intelligencia részvétele mellett. Az ünnepelet Imrey Ferenc kisszabadkai esperes pbenas miséje nyitotta meg, aki szép szavakkal méltatta az ünnepelet jelentőségét. Majd az ünnepelet háznál lakoma volt, mely a reggeli órákig tartott.

— **Kinevezés.** A budapesti ítélőtábla elnöke, dr. Tóth Kálmán ügyvédjelölt, csáktornyai lakos, Tóth Sándor perlaki áll. isk. igazgató tanító fiát, a budapesti ítélőtábla területére díjaz joggyakornokká nevezte ki.

— **Házasság.** Koltay Antal felsőmihályfalvai aljegyző f. hó 25-én vette oltárhoz Praesinger Karola okl. tanítónét Mosonban.

— **Figyelmeztetés.** A helybeli tanítóképző-intézet igazgatósága az intézet részére a jövő év folyamán szállítandó árak szállítására nézve pályázati hirdetményt közöl lapunk mai számában. Felhívjuk az érdekeltek figyelmét a pályázati hirdetményre, hogy az figyelmeiket ki ne kerülje.

— **Merénylő suhancok.** Solla József buzási lakos a mult hét szombtaján a Rákóci utcában majdnem leszúrták. Két suhanc megtámadta, az egyik fellökte, a másik meg hátha szarta s erre ott hagyták s fulással menekültek. A tetteseket azonban sikerült kinyomozni. Mekovics György és Balla József csáktornyai lakosok voltak a merénylők, kiket a csáktornyai írásbírósnágnál feljelentettek.

— **Torlódás a sertés kivétel miatt.** A sertés kivétel akkora mérvet öltött utóbbi időben Csáktornyan (700—800 drbot szállítanak el szerdánként, mult szerdán 850-et), hogy a sertésrakodás tekintetében nagy torlódás állott be a pályaudvaron. Emiatt a szokásos szakértő magában a felhalmozott munkát nem láthatja el. Ezért a járási fő-

szolgabíró intézkedéséből a szerdai napokra a helybeli jár. állatorvos állandó szolgálatra kirendeltetett.

— **A miksavári iskola fejlesztése.** Multán Miksaváron 268 tankötelees jár iskolába az ottani két tanerős két tantermd iskolába, akiknek ilyformán való tanítása minden tekintetben lehetetlen, tekintettel arra, hogy Drávacsányból az iskolába 93 tanulóes jár, a vármegyei közg. bizottság utasította a miksavári r. kath. iskolát fenntartó Mksavár, Cserenyés, Drávacsány és Drávamogyoród községeket, hogy a miksavári iskola fejlesztéséről gondoskodjanak, amennyiben pedig ez nem történnék meg, akkor Drávacsány önálló iskolát állítson fel. — Ez kétségtelenül helyes intézkedés, de ugyanakkor ne feledkezzenek meg a felsőmihályfalvai iskoláról sem. Ebben a községben még a miksavárinál is szegénytelesebb állapotok uralkodnak. Itt két tanuló egy teremben tanít felváltva s közben-közben a pap jóvoltából a sekrestyében is. S ez az iskola államségélyes iskola, ahol ebből kifolyólag különb állapotok lehetnének.

— **Gyilkosság.** Rejtélyes eset tartja igazoltságban Csáktornya lakosságát, mely a nagykanizsai ügyészség kiszállását is szükségessé tette. Öngyilkosságról van szó, mely azonban a gyanus körülmények következtében a gyilkosság látszatát hordja magán. A Szelenca mellett u. n. Bocskaihegy nevű községben f. hó 16-án Szternát József 52 éves szőlősgazda gyanus körülmények közt meghalt. A hozzátartozók vallomása alapján Szternát öngyilkosságot követett el aznap szekerevel a pincéjüktől alig 100 lépésnyire lévő kis erdőben. Ott találtak meg felesége, kis lánya és a szomszédasszony hosszas keresés után, amint a földön ült és borzalmasan megcsontkított fejével bólogatott. A szekercét mellette találták a földön. A halálal vívódó embert családtagjai délelőtt 8 órakor haza szállították, de csak ebéd után küldték Csáktornyára a körorvosát, aki menhetlennék találta. A szerencsétlen délután meg is halt. A halottat el akarták takarítani, de mert a körjegyző a kir. ügyészségnek az esetet bejelentette s engedélyt kért a temetésre, a kir. ügyészség nemcsak hogy az engedélyt megtárgyalta, de ki is szállt, hogy a feletle gyanus ügyet vizsgálata tárgyává tegye. Az ügyészség részéről Jureczky Iván kir. ügyész jelent meg Bocskaihegyen, aki dr. Szigethy Károly és dr. Schwarz Károly törvényszéki orvosokkal Szternátot felboncoltatta. A boncolás eredménye csaknyvan indokoltá tette az ügyész gyanakodását, mert a törvényszéki orvosok a leghatározottabban megállapították, hogy szó sem lehet itt öngyilkosságról, hanem kétségtelen, hogy Szternát Józsefet úgy tették el láb alól. A halott koponyáján látogony 7 seb külső erőszakról tanuskodik, ezek között saját kezével csak egyet ejthetett volna magán. A halál oka különben is agyrongcsolás volt, amit csak idegen kéz okozhatott. Mindezek alapján a kir. ügyész Szternát Józsefét és elhunyt fivéréét letartóztatta, saját kocsjára felvette, Muraszerdahelyen a csendőrségnek átadta s gyilkosság-címén nyomozást rendelt el az asszony és ismeretlen larsai ellen. A vizsgálat most ezen a yomom erélyes folyamatban van.

— **Festéket loptak.** Rosker Juliánna csáktornyai lakos jelentést tett a csendőrségnek, hogy Istvánovics Flórián és Sternicsák György csáktornyai festőlegények tőle 40 K értékű különféle festéket nyílt helyről elloptak. A lopás lenye beigazolást nyrvén, tettesek a kir. járásbírósnágnak feljelentettek.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznanje pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jednokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna cčna je:
Na celo leto 8 kor.
Na pola leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 n.

Obznanje se poleg pogodbe i računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Suradnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SANDOR.

Friski zrak i čisti stan.

Prebližava se opet doba leta, kad ljudi počmeju vrata i obloke zapirati i sako luknjicu za tekouti, tojest zima.

Né živi človek samo s skruhom, kak sveto pismo govori, nego i zrakom.

Svaki odrasčeni človek ponuca na dan deset jezer litrov zraka. Zrakom ravno tak baratujemo, kak i s hranom. Kaj je teći potrebno, ono ponuca, drugu pak opet vnu sdišemo.

Zrak je ravno tuliko nam na zemlji, kuliku je voda ribi Mi prez zraka, riba pak prez vode nemore živeti. Život se sdihanjom počme i terpi tak dugu, doklam né prestane.

Zrak od dva rësov stoji: jeden rës koj nam života gori drži se zove po književnim jeziku oxigén, drugi rës vu kojim bi se zađušili se zove nitrogén. Prvoga je 21, drugoga pak je 79 procentov vu zraku.

Nos je prvi, koj taki opomina pluća, da tam, gde je pokvarjeni zrak, naj veliku né diše i pové človeku, da onoga mesta se naj čuva. Pak itak, kak je bedasti človek i Ako vu sparjeni zrak dojde — naprimer vu krčmu — né oberne se odmah vun, nek trp: pokvarjeni zrak.

Vu varaši fabrike, vnoگو ljudstva, prah i svakojakči smrad pokvari zraka. Poljodolavec niti nezna kakov bogatoš je proti varaškemu težaku, koj vu dimu, vu prahu, vu smerdočim zraku dela po dnevnu, po noći pak se stiše vu kakovi luknji s familijam skup: nezna kakovu bogatstvo je to vu lepim friskim i navék čistim zraku živeti. Ravno

zato poljodolavec je na vék veseleši i zdraveši, kak varaški težaki, koji čeli život vu prahu vu dimu zvršuju.

Bog je človeka na slobodan zrak stvoril, né vu zaprtu hižu. Starinski negdašnji ljudi su dugo né imali volju h že delati, rajši su vun na friskim zraku živeli. Vidimu da i denes naši poljodolavci s skorom dan i noć vun. Samo da vu sakim obitelji su je deca, starci negdi pak i betežniki, koji na dan više vremena se zderžavaju vu zaprti hiži. K tomu pak i zima dojde, nije navék toplo leto. Zato veliko pazku maramo imeli na to, da vu hiži navék popriliči takovoga zraka imamo, kak je vun. To pak tak moremo postiči, ako veliko čistoću deržimu. S blatnami skornjama nije smeti vu hižu iti, predi je treba zesnažiti. Hižu saki dan je potrebno čistam pomesti. Kad se to dela obloki i vrata odprta naj budu. Nije smeti se toga prebojati, da toplina vun se skadi. Tople sténe se né prehladiju tak hitro k tomu pak friskoga zraka fletno je moći stopiti. Svaki dan barem dvapula odpremu vrata i obloke na pol ili na celo vuru. Istina, da se hiža i prék sténih lufta, zato pak s bog stoga sténe nesmeje mokre bili, jerbo prék mokrih sténih malo friskoga zraka more vu hižu. Po léti je najbolše, ako su obloki dan i noć odprti.

Bolše su one peći, koje se odsnutra kuriju, jerbo prék cevih vnoگو hudoga, pokvarjenoga zraka odide, i po ovim putu namesto friski dojde. Pazimo, da s drvami ili s laporum svakojakčo smetje né nanosinu vu hižu.

Néje moći povedati, da kakovi betegi

se nahadaju vu akovi hiži, gde na čistoću né paziju i gde hiže né luftaju. Vu ovaj mestah su navék betežna deca i kaj pri drvi zašparaju, tuliku više potrošuju na vracivo, na patěko. K tomu pak i ko šteri stareši opadne v beteg, mesto njega je za plaću treba težaka zeti.

Natura né trpi, da čuda spavaju vu jedni hiži, jerbo jeden, jeden človek na vuru do tristo litrov zraka sdiše vun, vu kojim je do deset litrov gdiča. Razmi se, da skim više stanuju vu jedni hiži, stém više zraka ponucaju i stém više giftenih stvari se nabere.

Sve ovo nas nato podvučava, da hiže naj budeju skim vekše i svetle. Pismo veli, da i vrabec ima gnjéždo. Ako je nam hiža gnjéžda, naj bude čisto gnjéžda, gde vu zdravju sprevedimo svoj kratki život.

KAJ JE NOVOGA?

— **Kapela vu Tótfalu.** Više krat ču-jemo takve glasi, da naši medjimurci prez viere živiju, i da nikvo brigu ne imaju na božje stvari, da nečuju alduvati na takov cil, kaj bi svemogućemo gospodinu Bogu lépo i drago bilo. Evo, ovdje damo na znanje jednoga lista, kojega je nam jeden pobožni medjimurski prijatelj pisal vu minućem tjednu, lista smo kesno dobili, i za radi toga samo vezda može dojt i u naših novinah. Ov list lépo svedoči to, da naši poštuvarni tolovcani ne živiju bez vére, i svaki rad odpre, poleg mogućnosti, svojega bugjellara onda, kada je govori od vére, od božje stvari. Gospodin Bog nek daje, da čim predi

Stara Beca.

Pri Dvorščaku se je obdržavala sednica. Sve živo na gruntu, kaj je imalo stan i pravo glasa, izvan živine, bilo je tu u skupćini. Praeses je bil, kak se to već pristoji, gazda Dvorščak, sam, osobno. Nieko svečano razpoloženje te skupćine i ozbiljna lica prisutnih, dala su naslućivati, da se važno pitanje razpravlja i da tu nema nikakove sale.

»No, anda kaj mislite?« — otvori gazda sednicu, — »kaj mislite, kaj bi s »Becom učinili?«

»Kaj se mene tiče« — progovori gazdarica Dvorščakovic, — »ja bi to cilu skupćinu pretrgnula, pak bi jednostavno rekla, stara Beca je toliko godinah naš celi grunt obskrbljiva finim mliekom, vrhujem i putrom, a k tomu nam je svem na srdce prirasla, radi svoje dobrote i mirnoće, pak anda ja bi rekla posve jednostavno: Beca ostane tu i dobije iz milosti stan i hranu do svoje smrti. To bi ja rekla!«

»Gazdarica pravo govori!« — oglašise služkinja Marica, — »i ja tak mislim,

da si je Beca zaslužila od stare dane to malo siena, što dobi. Meni bi bilo vrlo žal za Becu, jer je je bila tak mirna pri dojenju, a bila je na torekuč moja najbolja pajdašica.«

»Beca se mora zatući« — oglašise sluga, te posmeće pogleda Maricu. Ali timi riečmi je nogodil u osinje gnjéždo.

»Kaj, Becu zatući? — Ti nećemurnjak! — Sada pod starost da ju damo zatući, — ne, to nebudu!« — I svi larmaju, izvan gazde, te se nekoji stišnjenim: sakami groze slugi, a gazdarica već hrapavim glasom kriči: »Ne, toga nebudu! Tu imam i ja jednu rieć govorit — na mojem gruntu, pak ako gazda više drži sa slugom, nego s menom, onda se neka pripravi, jer dobi s menom posla!«

»No, — no!« — pričme si gazda ženu batriveti — »Nepravdajte se toliko i nelarmajte! Em još niti nezate kaj ja u toj stvari mislim, a ja mislam da bude u toj sednici i moja rieć nekaj valjala. — Tak anda, ja mislam i moje je mnenje, da mi staru »Becu« nedamo mesaru zatući; ali jer je ipak staro marše i već nedaje mlieka, — pak anda, jer mi se je neče još nekoliko godinah badava hraniti, — a onda, da

baš pravo rećemo, jer je ipak samo marše, makar i od svih nas obljubljeno, — ali za to ipak samo marše, to sam se odlučil, da ču ju prodati«

»Samo se podstupi!« — pretrgne ga gazdarica tak glasno, da se je lecnul.

»No, tak me barem pusti, da zgotovim!« — odgovori on — i govori dalje: »Ja anda staru »Becu« prodam, a onda idem na Križevu k sv. Križu na sajam i tam budem gledal, da jednu mladu »Becu« najdem, koja bu iste farbe dlake i veličine, kak je i stara, pak kada bude onda mlada crna »Beca« u štali stala, onda samo o vnu zavisi, da si ju tak lépo odhranite, da vam bude takova, kakovu si želite imati, a za nekoliko tjednih niti nebudete opazili, da je iz stare »Bece« mlada postala.«

»Prodati ju hoćeš? — Je, nuder mi reći, komu ju hoćeš za pravo prodati? — Povedj mi, tko će to staro marše kupiti?« — zapita ga zrezo žena.

»No, — tko drugi kak mesar!« — odgovori on.

»Kaj?« — krikne žena — »mesaru ćeš ju prodati, veliš, našu staru »Becu«, a

se spuni volja obćinarim i tamošnjem puku, da čim pređi se zdiže u ime Božje nova kapelica u Totfalu obćini. Imenovani list se tak glasi: »Dragi Medjimurci! Opet imamo jedno novu kapelu u Tolovci, ili Totfalu obćini. Nego lèpa uspomena: 1644 ga leta je prviput bil na ovom mestu podigjeni križ, na hvalu dragomu Bogu. Ali črez dugo lèt je križ doli došel. Onda su 1860 ga leta poštuvarni obćinari dali podići opet novoga križa, i pod križom su bili napisani poglavari: Vurušić Jožef birovi, Supski Ivan prisježnik i Mozeš Istvan, kakti pazitelj pilja. To je lèpa uspomena. Sada opet je bilo potrebno pila popraviti i poštuvarni birovi je pozval skupa obćinare i odprl je sednicu. Na sednici vele birovi: Prosim Vas, budite tak dobri, kaj budemo popravili ovoga pilja. Na to odgovori jeden pobožen starac: Ja tak mislim, kaj bi najbolje bilo, ako bi i mi jedenput na ovom mestu zazidali jedno kapelu. Na to su jedni rekli: dobro, a jedni pako: nemoguće, jer to čudaj peneze košta. Opet drugi vele: zakaj nè? Kakpak moremo si pomoći na kajkakove nepotrebne stroške, kak naprimer pravde i t. d. (Bormes, to su nepotrebne i grde stroške. — Urednik.) Na to pregovori birovi: Dragi ljudi! Budimo složni, ja će iti od hiže — do hiže prosit vu ime Božje. — Kaj je birovi rekel, to je i napravil. Svi su ađivali na ov lèpi cilj, kak naprimer: Verbanec Imre birovi 120, Verbanec Lukač 130, Kovač Ilona dovica 120 kurun. Banu Tamaš sam bude kupil jednoga zvona; a potlam svi poštuvarni obćinari koliko je bilo samo moguće. Hvala i čast svim obćinarom! Vidite dragi čitatelji, kak je to lèpa uspomena i stèm obćina postane živa i vesela. Kak su sada u Štefanču, kada je prvikat zvon zazvonil na pozdrav Blažene Device Marije: svi su s veselim srcem i suznimi očima hvalili dragoga Boga i prečistu Bl. D. M. — Otec naš, koji jesi na nebesih, sveti se ime tvoje.... O ti Otec neba i zemlja; naplati svim ovim dobrim kršćenikim truda i stroške. A moguće, koji je ađival, već u hladnim grobu počiva; njemu pak daruj gospodine Bože pokoj vekični. Dravuslèb, 1911. november 9-ga. Kralics Mihalič. — Evo dragi Medjimurci, nek nam bude ov list pèda k tomu,

kak treba za našu vèru, i za dragoga Boga ađivati, kaj budemo srećni i blaženi na ovoj zemlji!

— **Instalacija.** Tekuće meseca 15-ga dana su vu Zalaegersegu od naše varmegijske velikoga župana Balas Béla dr-a instalèrali. Već prediđuci dan posle podne su ga oduševljeno prijeli novoga velikoga župana na Nagjkanizsi, gde je prvič stupil na varmegijsko zemlju. Ovdje ga je Vècey Zigmund načelnik pozdravil. Na Zalaegersegu ga je veliko ljudstvo čekalo. Od strane varmegijske je Hrtelendy Ferenc bivši veliki župan, član od magnatske hiže pozdravil velikoga župana. Vu ime Zalaegerseg varasa pak je Korbai Karolj dr govoril. Vu varmegijski hiži su činovniki čekali velikoga župana, vu kojim ime je Arvay Lajos podžupan pozdravil Balas dr-a, kakti od varmegijske predstojnika. Odvečer je razsvetljivanje bilo. — Občesednica se je ob 9-ti vuri počmela. Kada je podžupan sednicu s govorom već odprel, ljudstvo se je vu cirkuo spravilo, gde je Te Deum bil, kojega je od velikoga župana stric, šipeki Balas Lajos rožnojski biškup držal. Nastavno sednicu su ob 10-vuri odprli, na kojim je već i novi veliki župan nazočen bil. Župansku prisegu je Kolbenschlag Béla varmegijski glavni notariuš gori čital, kaj je veliki župan za njega povedal. Za tèm je Balas dr. veliki župan lèpoga govora držal, i na koncu svi nazočni su iz čistoga srca vikali: »šljenč. — Vu ime varmegijske je vezda velikoga župana Kroller Mikša zalavarski opatplebanos pozdravil, koj je na to sednicu zaključil. Posle podne ob 2 vuri je magnum aldomaš, tojest banket bil, na kojim su jako čudaj nazočni bili. Njegovo Veličanstvo, magjarskoga kralja je veliki župan nazdravil. Velikoga župana pak je Hajoš Ferenc dr. orsački oblegat od csaktornjaiskoga kotara nazdravil. Na podžupana je veliki župan držal napitnicu. Goste je mlajši Taranjai Ferenc nazdravil. Banket je do kesno posle podne trajal.

— **Opasnost požara s človeksmrtnom.** Tekuće meseca 14-ga dana vu zorju ob 2 vuri je poleg Csaktornja varasa vu Felšöpushafa obćini oženj bil. Od Gjukes Gjörgja hiža krov se je vužgal i za kratkoma nè samo hiža, nego i štala, kotec, i Goricanec

Jožef susedov kotec je vu plamnu stal. Stanovniki su najbolje spali, kada je ogenj pustosi. Nesrećni ženitbeni pari su komaj mogli vuiti iz goreće hiže, kada je 58 lèt stari Gjukes Gjörgja suprug na pamet došlo, da nazajšla vu goreću hižu po tam ostavljenè peneze. Je i branila svoje peneze, ali kada je vu ruke s penezemi vanišla, od nesrećne žene opravna se je vužgala, i kak jedna goreća faklja je sim-tam bežjala vu svoji muki tak dugo, dok na čistoma zgorèta, od velike botesti skupa nè opala. Doktor je odmah na lice mesto došel, ali je nè mogel nju braniti, jer od nesrećne žene telo dvètretino je zgorelo, i tak još on dan pred poidan je umrla. I suprug je mènjsè goreće rane trpel na rukah, a dugo bude moral vu postelji ležati Žganec Istvan felšöpushafaiski stanovnik, koj je vu kmici vu jeden zdenec opal i jedna rebra se mu je potrla. Zgorelo je od Gjukes Gjörgja hiža, štala, kotec, 2 svinje, krma, žito, gospodarstvene stvari i sve pernate živine. Goricanec Gjörgju samo kotec i mladina je zgorela. Oženj je bršcas tak nastal, da pod kollom od žerjavke iskra je nekak vanvujsla i tak od hiže krova vužgala. K ognju su se izvucili csaktornjaiski vatrogasci, i od susedne sele stanovniki s 1—2 spricalkami. Ljudi, koji su tam došli, nè kaj bi na pomoć bili nesrećnikim, nego gledali su samo, kak tele na nova vrata; nega bilo niti vode, i zato v jutro do 4-te vnre su morali vatrogasci jako delati, onda je bil gasenju konec. Kvar je jezero kurun, nikaj je nè bilo osjeguravano.

— **Venčanje.** Koltay Antal felšömi-haljalvavaiski podnotariuš je tekuće meseca 25-ga dana držal svoju venčanje s Pračinger Karola učiteljicom vu Mošunu.

— **Umiranje.** Alsodomboruiski Zalan Pal glavničinovnik je tekuće meseca 14-ga dana umrl. Srčna ozma ga je zaklala. Njegovo mrtvo telo je november 16-ga dana vu Kotor na stacion došlo i odonut su na Domboru donesli. Sprevod je november 17-ga bilo pred poidan ob 10-ur. Za njega, kakti za mlajšega brata dr. Zalan Gjula letenjejski orsački oblegat i veliko rodbinstvo tuguje. Nek počiva vu miru Božjem!

— **Eržebet dan.** Tekuće meseca 20-ga dana su vu celim orsagu škole svetku-

on ju neka zatuče i po osam sekserah koji posieče? — Pak ti nisiš, da ću ja miho privolu tomu dati? — Ne! — velim ti, — iz toga nebude nikaj! — Na to neću nikada pristati, — to, jednostavno nebude nikada! — Ja to neću trpeti! — Beca ostane tu na gruntu, dok budem ja živa, — to ti velim! — Gazdarica sam ja, pak

»A gazda sam ja!« — pretrgneju gazda naglo — »a stara Beca bude prodana!«

»Ja pak velim, da nebude!« — otesre se žena.

»No to pak budemo videli!« — Tim gazda zatrupi vrata i otide.

Budućih danah je nad tam kućom podjednom visel oblok grmljavine i svadje. Gazda je bil većinom izvan kuće, ali za to pak je gazdarica po kući hodila kak tuča, a družina na vlaš sve proti delati, gde su samo mogli. U kući su se dvie partaje, jedna proti drugoj uzpostavile, jedna je bila na strani gazde, a druga na strani gazdarice i tak je uvijek pravda tekla u stvari stare »Beca«. Bog zna, koji će preobladati?

Niekog dana dojde k Dvorščaku marščki trgovac. Gazda baš nije bil doma, i

on zapita Dvorščakovicu, jeli bi mozbit imali kakovo marše za prodati. Gazdarici, koja je već bila sita ove vekivečne svadje glade »Beca«, sine kroz glavu, da toga zroka vekivečnog nemira odstraniz kuće i »Becu« trgovcu proda. Sva družina su se od čuda okamenila nad tam gazdaricinom odlukom, ali zapriečiti im nije bilo moguće i tak je onda već za pol ure kasnije, stara »Beca«, polag trgovca, čestom koracajuć ksvomu novomu gospodaru odputovala.

Istoga dana je Dvorščak, koj je od one posljednje burne sednice uvijek iskal po svih sajmovih jednu vriednu naslednicu stare »Beca«, imal sreću. On je najme našel i kupil jednu kravu, koju nebi skoro bilo moguće od stare »Beca« razlučiti, tak joj je bila slična. Vesel i zadovoljan ide snjom u krcmu te ju u štali priveže k jaslam punim siena, a on otide u sobu, da takodjer malo založi.

Kratko vrieme iza toga dojde putem i trgovac s kupljenom »Becom« u istu krcmu. Kada je snjom stupil u štalu, bil je ves u čuda, da je u štali baš lakovu kravu našel, kada je bila njegova netom pri Dvorščaku kupljena. Kakti poznavalac kravah je odmah

videl, da je ova, koju je u štali našeli puno mladja od njegove. Brzo se domisli, odveže ju od jaslaha, a staru »Becu« priveže na njezino mesto te s mladom otide kak da je njegova.

Drugog dana dobieži Marica iz stale u sobu i zove: »Gazdarica! Gazdarica! Nova Beca, koju je gazda večera na večer dopclal, je naša stara »Beca!«

»Kaj ne, dobro je pogodil — cela naša stara Beca — veli gazdarica.

»Eh, — em niti nije druga krava, već naša stara Beca — veli Marica — »a niti mleko neda!«

»Ah hodi ti bedak ti!«

»No — veli Marica — »tak ja ju valjda, našu staru poznam.«

Gazdarica sada bolje pogleda kravu te se i njoj pričini, da ta nova krava nije nikakva druga, nego stara Beca. Riečmi: »No čekaj ti stari bedak — odbieži u kuću.

Za čas dojde Dvorščak iz kuće u štalu, a za njim Dvorščakovicu, koja se zruši na njega riečmi: »No sad mi reći, jeli je to stara Beca, ili nije?«

vali od pokojne Erzebet magjarske kraljice imendana. Na on dan je u caktornjaiskoj larni cirкви pred poldan ob 9- vuri sveta meša se držala, na kojim su od varasa svi učenici s professoremi i učiteljemi nazočni bili. Za svetom mešom vu kr preparandiji i vu gradjanski skoli je lepo svečanost bilo.

— **Tolvajski ptepuh.** Nē zdavnja su žandari Mikac Ēva dravsentivansku stanovnicu vlovili, jer je vu Varaždinu od Sermek Antala jednu 20 korun vredno srebernu vuru i golove peneze, a od dravamostne krčme pako jednoga kaputa vkrala. Žandari su nju vu Nagjkaniza odedgali.

— **Nutersuvdri.** Sermeclmre i njegov brat, Mihaj, kismihajfalvaiski stanovnik su pri oagkanižaiskom sudu najavljeni, jer u sentilonajiskim hataru vu grofovskim sumi su iz zlovolja više drvje odpilili, i stēm po prilici 30 koran kvara zrokuvali. A vu Kismihajfalva obćini hataru na vlastelinstvim teritorijumu su vu kaštelj nuter su vdrti tamo sve obloke potrla, i olova sobom vzeli. Činaca sada žandarstvo išće.

— **Najveći varasi onkraj Dunava.** Statistički ured je vezda ne zdavnja vu dal onoga popisa, vu kojim moremo znafiti, koliko peršon su vu većšim varasim vu nasem orsagu. Nas bolje oni varasi zanimaju, koji onkraj Dunava ležju. Iz ovoga popisa vidimo, da: Peč ima 49 jezero 882, Gijör 44 jezer 300, Šekešfejervar 36 jezer 625, Sopron 33 jezer 932, Sombathelj 30 jezer 947, Nagjkaniza 26 jezer 524, Kaposvar 24 jezer 124, Komarom 22 jezer 337, Papa 20 jezer 150, Esteröm 17 jezer 861, Mohac 17 jezer 92, Seksard 14 jezer 947, Vespřem 14 jezer 792, Pakš 12 jezer 561, Dunaföldvar 12 jezer 87, Zalaegerszeg 10 jezer 844, Mör 10 jezer 654 stanovnike. Vu susedstvom Varaždin 13 jezer 398 stanovnike ima.

— **Telo s šest nogami.** Šep Pal sentgjörgyöljskoga gazda krava je vu minucem tjednu jedni takvi teli dala život, koja šest noge ima. Od tele telo naprē ima dvē, a odzaja pako četiri noge i dva repe. Na ovo čudu čela prošecja hodi na Sentgjörgyölj.

— **Zgazjeno dēte.** November mesec 15-ga dana posle podne vu Rös Ivanu ban-

lorajaiskomu stanovniku kola zgazili Šandor Matjaša korongskomu stanovniku 8 godišnju Apolonia zvanu dievojkou. Od male puce leva noga se je potrla i teške nulašnje rane je trpela.

— **Zgoreto dēte.** Strašnim smrtnom je umrl vu Nagjkanizi Šimon Ištván težaka Ištván zvani poldrugi mali sinek. Od deteta mati je za neštere minute van išla na pijac, kaj kalampēra kupi; med tēm je malo dēte vu kuhinji k šporheru išlo, odprl je vrata, i tak dugo se je igral s ognjem, dok se mu oprava ne vuzgala. Mati je samo na kričenje spazila deteta, ali već je kesno ta došla, jer je mali dečko smrtno goreće rane trpel i za neštere ure med teške muke umrl.

— **Priestolonasljedniki na Berzence.** Ferenc Ferdinand priestolonasljedniki svojom suprugom, Hoheenberg Zofia hercegnicom je tekućeg meša 14-ga dana iz Koponista na Berzence dolazil, i ovdje, kakti Feštetič Tassilo-ov gost čez više dneve je vadasil. Na vadasiji su više knezi, grofi i baruni nazočni bili. Vadasija je dvē dane trajala i 7 jezer 548 zvēre su postrēlali. Sam priestolonasljedniki je 1 jezero 600 komad zvēr štelil.

— **Justh Gjula na Nagjkanizi.** November 26-ga dana, tojest denes nagjkanizaška neodvina i 48 ma stranika veliko pukuskupštinu drži. Na skupštinu je iz Budapešta dolazil i Justh Gjula s višemi oblegali.

— **Kralj ne bude došel vu Buda-pešt.** Njegovo Velicanstvo magjarski kralj je još nē čisto ozdravil, i zato njegov budapeštanski put predhodno ostane. Kralj se je u minucem nedelju vu Šchönbrunnskim kaštelju poleg odprte obloke šetuvaj, jer je vreme jako lepo bilo. Vu minucem ponedelk je kralj izpitivanje držal, a vu poludne od pol jedne do jedne vure se je na velikim ganjku, kojemu su obloki odprti bili, šetuvaj.

— **Papa k svećenikim.** Sveti otac rimski papa je vezda ne zdavnja jednu pismu (motir proprio) van dal, kojemu je cil to, da poboljša od svećenika pošteno život. Sveti otac opominja svećenike na onoga zakona, koj njim nedopusti to, da bi oni s ženskim spolom, makar je ona i rodbina, pod jednom krov stauvali. Motu proprio ostavi, da pri svećenikim vu budućnosti sve službene poste moraju muž činiti.

— **Dvē nesreće na šinji.** Zavadil Janoš čömörškoga stanovnika je jeden budapeštanski vlak u minucem nedelju zgazil, koj je vu svoje rane umrl. — Hezli Robert špolar, koj je vu minucem tjednu na komarškim stacionu od jednoga peršonalskoga cuga vagona dohl stupil prez toga, kaj bi spazil, da za njega na pelim šinparu jeden eug stropujuči. Hezlia je eug poškuul. Tak je nesrečno opal, da je od cuga pod kotače došel, koj je njegve noge strgel, i na glavi teške rane zrokuval. Kada su ga vu špital spravili, med putem je umrl. Udovicu i četiri dece je nazajostavil.

— **Streljeni dečko.** Tekućeg meseca 11-ga dana su više lendvahossufaluiske deca — devojke i dečki — išli poleg obćine vu log drvo brat. Svaki je već dostig suhe kitje nabral, kada je logar pred nje stupil. Deca, kada su spazili logara, prestrašili su se, vkraj hitili drva i bežali su prama obćine. Najenpul se je streljenje čulo, i mali Baligač Ištván je kravno na zemljo opal. Logar to veli, da, kada je deče tiraj, opal je i med tēm se je puška puknula; a deca pak to rečeju, da je logar na Baligača cilal. Nes-

retnomu detetu je položaj težki. Žandari su izragu podigli.

— **Rat.** Vu Afriki vu Tripolisu još uvijek iraja rat med taljane i turćine. Mir nikak neće nastati. Vezda se je sreća obrnula i turćini hajd fest klopuju taljane. Tekućeg meseca 6-ga dana su turci tak zbili taljane, kaj su ovi dvēsto mrtve ostavili na ratnum polju. No, ovi već nigdar ne budeju potentu jeli. Više kak osemsto taljani pak su turćim vu ruke došli, nje su, kakti ratne uznike, vu rešt tirali. Nikak je nē dobro taljanim vu Tripolisu. I kolera strašno pustoši vu Tripolisu. November 7-ga dana su vu varasu 460 peršoni umrli vu koleri. Pred hiže nesahranjeno ležju mrtvi, koji su vu koleri umrli. Moremo si premisliti, kakva čistoca i duha more biti vezda vu Tripolisu. Bog nas čuvaj od rata!

— **Gumbašnicu je gutnula.** Kovac Anna šumegska dekla med šivanjem je gumbašnicu vu usta vzela i pogutnula. Tamošnji doktori su nē mogli van zeli gumbašnicu, za radi toga se je na Budapešt paluvala. Na Rečey professor kliniki s Röntgen-traki našli su gumbašnicu vu gutu, i van su vzeli. Devojki je vyzda već čisto dobro. Žene, devojke pazite onda i nemojte gumbašnicu vu usta zeli!

— **Osla je obesil.** Ako človek buhu, kebre, stenice zakole, . . . to je bormes nikakov grēh nē; jer nikomu se nē vidi dobro, ako ga stenice, buhe dragaju vu posteljeli onda, kad bi rad spali. Nego ako osla obesi, on je vrēden, da ga tak pošteno kaštiga oblast, jer takov človek se nē pri pravi pameti, nego muči živinče, koje negla već pameti ima kak on človek, koji je na Božji kip stvoreo. Bezbožan, tvrdosrdčen človek je vu Šumegu Pap Bógor Ferenc. Vu minucem tjednu se je posvadi s svojom suprugom Vu srditosti je van pelat svojega osla na dvor, vuze mu je del na šnjak i obesil ga je na jednu drēvo. Onda ga je hapil s jednim kolčom buhati. Tak je hotel svoju suprugu kazniti, jer je osel ženin bil. Susedi su osla branili od brutalnoga človeka i od galanju živinomučitelja su k oblasti najavili. Takvi človek, koj živine muči drugo je nē vrēden, kak dereša.

— **Vdiranje.** Sabó Hatós Kalman nemškeresturski stanovnik je glasovili vdirac. Več je trikrat bil vu reštu. Tak se vidi, koj i četertokrat hoće ta dohti. Vu Molnari (Vasvarmegija) obćini je vdirajuću kradljivost napravil. Vkrak je 570 korun golove peneze, jednu srebernu vuru s lancem i draginje. Onda je skočil. Na Rigacu pri Makkoš Gjula stricu se je skrīl Šumegski žandari su ga november 11-ga dana pri stricu vlovili i odmah zaprl.

— **Umiranje.** Dr. Schwarz Albert Csaktornjaiski varaski doktor je ovoga meseca 25-ga popoldan ob pol 4-te vure vumrl. Nek počiva vu miru!

»No, ja sad u istinu neznam, kaj bi si misli!« — veli sluga, koj je sa ostalom družinom u stalu došel to čudo gledat — »Jer kad je gazdarica hotela Becu zadržati, onda ju je gazda hotel prodati, a kad ju je gazdarica prodaja, onda ju je gazda natrag u stalu dopeljal. Ja anda misli, da bude najpametnije, da sada gazda zadrži Becu, kak je već prije gazdarica rekla i hotela, dok bude živa. Kaj ne Marica« — obrne se proti kravarici — »kaj ne, i ti si toga mjenja!«

»Dakako, da i ja tak mislim!« — veli Marica.

»A sad se već na me nesreš!« — pita sluga.

»Oho!« — veli gazdarica, koja je taj spomenek poslušala — »meni se sve vidi — med vami dvemi nekaj — hm!«

»No pusti mira« — veli gazda — »em su obodvoje dobro misli, makar je i mala prepirka med njimi nastala. A staru Becu pak sad hoćemo zadržati u penziji, jer se je i onak nemremo riešiti, — kak se eto to vidi . . .«

Em. Kollay.

Szivarkapapir és szivarkahüvely
ABADIE
PARIS
Minden tözsdében kapható

Gabona Árak. — Csiena ártka.

mmázsa	1 m.-cent.	kor. fill.
Boza elsőrendű	Pšenica	22 00 —
Rozs	Hrz	16 50 —
Árpa	Jecmen	17 50 —
Zab	Zob	18 00 —
Kukorica	Kuruza suha	17 50 —
Fehér bab új	Grah bel	26 00 —
Sárga bab	zuti	25 00 —
Vegyes bab	z. zméšan	24 00 —
Kendermag	Könöpljeno seme	24 00 —
Lenmag	Len	25 00 —
Tökmag	Koščice	29 00 —
Bükköny	Grahorka	17 50 —



**STOCK-COGNAC
MEDICINAL**

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock
gőzpároló telepéből,
Barcola.

COGNAC-gőzfőzde, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!



„Kulatár“

szobrász- és építőművészek által tervezett kész művészi síremlékek állandó kiállítására
Budapest, VIII., Köztemető-út 4 szám.

Telefon 91-76. Iroda.
BLUM LAJOS sí-kórártárában.



német-vízsla

1 liter és 1 nőstény 5 hónapos hosszú szőrű
ulányos árban eladó.
Wirth László tanítónál. Bottornya.

Vedjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított haziszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **küszvényéknél, osznanál és meghűléseknél.**

Figyelemre méltó, sülány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ vedjegyvel és a **Richter** cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest.**

D^r Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz“, **Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.**

Butor Pokućtva

legjobb minőségben és a legolcsóbb árban

u najbolji kakvoći i u najfalešoj cieni

CSAK

SAMO PRI

Schwarz Lipótnál
kapható Varazsdon.

Schwarz Lipotu
se može dobiti u Varazdinu.



Bérbeadás.

A csáktornyai-utcában levő házban egy

bolthelyiség

hozzá való raktárral f. évi december 1-ére bérbeadó.

Rogyák Boldizsár kovácsmester **Perlak.**

Na rendo davanje.

Vu csáktornya iski-ulici lezeći svoji hiži se jedna

štacunprostorija

s magazinum skupa na tekućeg godine december 1-ga dama u rendu daje.

Rogyák Boldizsár kovácsmester **Perlak.**

Eladó idej terméséből, 1000 hectoliter

fajbor.

Pincéimben megízlelhetők.

Páslek I. Lajos

nagytermelő Zalaegerszeg.



Házeladás.

Csáktornyan, a Zöldfa-utca 33. szám alatti **HÁZ** szabad kézből eladó. Bővebbet a tulajdonos

708 1-1 SEGOVICs BALINT-nál ugyanott.



Az előhaladott idény miatt

ajánlom dúsan felszerelt raktáromat női konfectióban, a legújabb, sikkes kivitelben. Homes pons és angol double modellek. Gyermek felöltők és kabátok 10 koronától feljebb. Nagy választékban kész férfiöltönyök, felöltők, raglanok, körgallérok, gyermekruhák, a legújabb divát szerint igen szolid kivitelben. - Városi bundák, kocsibundák, prémkabátok kitünő olesó minőségben.

! Nincs vételkényszer!

Aki jól és olcsón akar vásárolni - győződjék meg személyesen.

Koloman A. Sparing.

Varazdin, Ferenc József-ter.



Pályázati hirdetés.

A csáktornyai áll. tanítóképző-intézetben az 1912. évben szükséges élelmi cikkek szállítására vonatkozólag pályázat hirdetik.

Szállítandó cikkek:

1. Marhahús (havi fogyasztás — a szűnidőt kivéve — körülbelül 400 kg.), borjúhús (20 kg.), sertéshús (400 kg.) sonka, kolbász, disznósajt.
2. Disznózsír (80 kg.), füstölt szalonna (15 kg.), töpörtő (5 kg.)
3. Liszt (0. számú hengermalini) (220 kg.)
4. 60 dkg súlyú, 6 számú lisztből sült kenyér-vegni (2000 db); 8 dkg súlyú zsemle (3600 db).
5. Pázer, gyarmataru, hüvelyek, mosatósi anyagok; és pedig: rizs (45 kg.), dara (20 kg.), tarhonya (10 kg.), makaroni (40 kg.); - bab (45 kg.), borsó (10 kg.), lencse (45 kg.); - kávé (12 kg.), cukor (70 kg.); só, ecet, essencia; - paprika (3 kg.), magyar bors; fahéj; raki olaj; - tea, rum; - csokoládé (1 kg.), mazsola, mandola, mogoró, mák (10 kg.), dió, aszalt szilva, szilva, (10 kg.); - liptói túró; nyári szalámi, sonka, virsh, vegyes hideg felvágott (30 kg.); szappan (20 kg.), kékítő, keményítő (5 kg.), borax, lugkó, mosósó (10 kg.).
6. Tej (1200 liter).

Tájékoztatók: Az ajánlati árak árucikkeként számmal és szóval kiírva adandók meg. Az ajánlati árak egységes elbírásának megkönnyítése céljából kívánatos, hogy az 5. pontban felsorolt s használatban levő árucikkek mintáit a pályázók a köztartásvezető tanárnál megtekinthetik. Sertés- és borjúhús szállításánál fej és lábszár, egyáltalában marhahús szállításánál lapocka csak minden harmadik alkalommal küldhető. — Régi szállítóknak oly esetleges ajánlata, am-lyben hajlandónak mutatkozik, hogy egy újabb ajánlattevő olesőbb árai mellett ő is szállít, figyelembe nem vétetik. — Az egy csoportban felemlített árucikkek közül kihagyni egyet sem lehet.

Az 1 K-ás okmánybéllyel ellátott, borítékba zárt és lepecsételt ajánlatok **1911. évi december hó 20. déli 12 óráig** az áll. tanítóképző-intézet igazgatójánál nyújtandók be. Az ajánlatot egyidejűleg, **de külön** bánatpénz is leadandó és pedig az 1. csoportbeli árucikkekre vonatkozólag 700 K, a 2-ra 100 K, a 3-ra 50 K, a 4-re 300 K, az 5-re 200 K, a 6-ra 100 K, mely az ajánlat elfogadása esetén a bánatpénz kétszeresét tevő biztosítékra egészítendő ki. (A bánatpénz kizárólag készpénzben, értékpapírban, vagy takarékpénztári könyvecskében teendő le).

Minden ajánlatnak tartalmaznia kell:

- a) az ajánlattevő nevét, polgári állását, lakóhelyét;
 - b) azon nyilatkozatot, hogy a szállításra vonatkozó feltételeket az ajánlattevő ismeri felvilágosítást alólirott igazgató nyújt);
 - c) az ajánlati árat;
 - d) kötelező nyilatkozatot arra, hogy az előirt biztosítékot leteszi, ha ajánlata elfogadtatott.
- Az ajánlatok bizottságilag a pályázók jelenlétében bontatnak fel; a bizottsági határozat kihirdetése után az el nem fogadott ajánlatokhoz esatolt bánatpénz azonnal visszaadatik.

Csáktornya, 1911. november 16,

711 1-1

Zrinyi Károly, igazgató.

Vételre kerestetik

nagyobb mennyiségű

Bányafa (Grubenholtz)

jegeye, luc vagy erdei fenyő (Tanne, Fichte, Föhre) 15—24 cm. vastagságban 8 méter hosszúságig, továbbá

Gyertyánfa (Weissbuche)

1 méter hosszú és 25 cm-től kezdődő vastagságban.

Ajánlatok: (áb feladóállomás wagonjába)

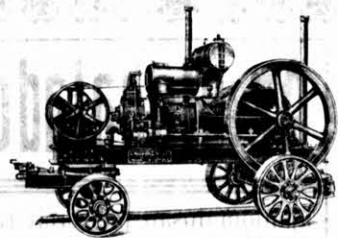
S. M. Rübner Holzgrosshandlung

Wien, II/2. Kaiser Josephstrasse 39.

(Német nyelvű levelezés kériatik.)

∴ Minden tekintetben utolérhetetlen a világhírű ∴

≡ eredeti „OTTO“ motorok ≡



benzin-benzol-petrolin-szivogáz-üzemre és

LOKOMOBILOK

LANGEN & WOLF WIEN

Laxenburgerstrasse 53

Pályázati hirdetmény.

A Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság Csáktornyán igazgatósága:

tisztviselői

állásra pályázatot hirdet.

Bizonyítványmásolatokkal tetszerelt kérvények a tiszteletesi igények megjelölésével **folgyó évi december hó 15-ig** nyújtandók be.

Pénzügyi gyakorlat, a magyar nyelven kívül a német és horvát nyelv **bírása** megkívántatik.

Csáktornyán, 1911. november hóban.

Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság

igazgatósága.

709 1-1

Eladó ház.

Csáktornyán, a Kossuth Lajos-utcában fekvő 14-ik számú földszintes ház, mely 7 lakószoba, 1 fürdőszoba, 1 konyha, 3 pince, 1 mosókonyha, 1 lakamara, 1 kocsiszin és 2 istállóból áll, azonnal eladó, esetleg bérbe adatik.

Közelebbi felvilágosítás nyerhető:

Brauner Lajos

áll. isk. igazgató-tanítónál

Csáktornyán.

710 1-1